

**conceptnota
sportaccommodatiebeleid
Gemeente Leusden
2010 – 2020**

Leusden, mei 2010

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
1.1.	Aanleiding	2
1.2.	Inbedding in het gemeentelijk beleid.....	2
2.	Trends en ontwikkelingen	3
3.	Sportinfrastructuur.....	4
3.1.	Binnensport	4
3.1.1.	Aanbod	4
3.1.2.	Vraag naar binnensportaccommodaties	5
3.2.	Buitensport	6
3.2.1.	Aanbod	6
3.2.2.	Vraag naar buitensportaccommodatie	7
3.3.	Openbare speel- en sportgelegenheden	8
3.4.	Confrontatie vraag/aanbod	9
4.	Beheers- en beleidsinstrumenten	10
4.1.	Contracten en overeenkomsten.....	10
4.2.	Kwaliteit	12
4.2.1.	Toegankelijkheid	12
4.3.	Toewijzingsbeleid	13
4.4.	Multifunctioneel gebruik	14
5.	Financiële instrumenten	16
5.1.	Tarieven	16
5.2.	Subsidies.....	17
5.3.	Gemeentegarantie	18
6.	Financiën	19

Bijlagen

1. Overzicht uitvoeringsprogramma
2. Overzichtskaart binnen- en buitensportaccommodaties Leusden
3. Overzichtskaart openbare speel- en sportgelegenheden Leusden
4. Overzichtskaart binnensport, buitensport en openbare speelgelegenheden Achterveld
5. Overzicht recht van opstal
6. Beleidsregel kunstgras
7. Kwaliteitscriteria

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In de kadernota sport van 2003 is geconstateerd dat het sportaccommodatiebeleid in de gemeente Leusden niet éénduidig is. Dit is vooral het geval bij de buitensport. Zo zijn ondermeer bij het beheer en onderhoud van de gemeentelijke buitensportaccommodaties verschillen te constateren. Daarnaast zijn er nieuwe ontwikkelingen in de sport, zoals het gebruik van kunstgras, waar de gemeente nog geen beleid op heeft ontwikkeld.

De situatie in de binnensport was tot voor kort helder: alle gemeentelijke binnensportaccommodaties zijn eigendom van de gemeente. De gemeente bepaalt de hoogte van de verhuurtarieven en Welzijn Leusden voert in opdracht van de gemeente het toewijzingsbeleid uit: de gemeente bepaalt op welke uren sportverenigingen mogen trainen in een gymzaal of sporthal. Ook hier zijn actuele ontwikkelingen gaande. In de komende jaren worden drie MFCs met binnensportaccommodatie gerealiseerd, die eigendom zijn van de WSL. De WSL is ook verantwoordelijk voor de exploitatie. Dit vereist afstemming tussen de gemeente en WSL over de hoogte van de tarieven en toewijzing.

In deze notitie brengen we het huidige aanbod en de vraag aan sportaccommodaties in kaart, en relateren we deze aan capaciteitsnormen van de landelijke sportbonden. Vervolgens doen we voorstellen om het sportaccommodatiebeleid éénduidiger te maken. Ten slotte wordt een kader aangegeven waarbinnen de nieuwe ontwikkelingen geplaatst kunnen worden.

1.2. Inbedding in het gemeentelijk beleid

Een accommodatie is een middel om gemeentelijke doelstellingen te behalen; geen doel op zich. Het sportaccommodatiebeleid dient dan ook ingebed te zijn in het algemene gemeentelijk beleid. De gemeente heeft nog geen vastgesteld accommodatiebeleid. Sportaccommodatiebeleid valt binnen de kaders van het WMO- en het sportbeleid.

In 2007 heeft de gemeenteraad zijn visie op maatschappelijke ondersteuning uiteengezet. Centraal in deze visie staat dat iedereen in Leusden actief deelneemt aan de samenleving. Een breed aanbod aan diensten en activiteiten moet het voor alle inwoners mogelijk maken om te *kunnen* participeren, en aantrekkelijk om te *willen* participeren. Sportbeleid raakt aan een groot aantal prestatievelden van de WMO (Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning):

- prestatieveld 1: het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten;
- prestatieveld 2: het preventief ondersteunen van jeugdigen;
- prestatieveld 4: het ondersteunen van vrijwilligers;
- prestatieveld 5: het bevorderen van deelname aan het maatschappelijke verkeer.

In 2009 is de sport- en beweegnota *Ruimte voor Sport* vastgesteld. Centraal in de visie staat dat iedereen moet kunnen sporten en bewegen zodat de vitaliteit van de Leusdenaren toeneemt. Een krachtige, gedifferentieerde, sportinfrastructuur maakt dit mogelijk. Leusdenaren kiezen zelf of ze in georganiseerd of in ongeorganiseerd verband willen sporten. Inwoners die vanwege functiebeperkingen moeilijker toegang hebben tot het sportaanbod, worden ondersteund. De gemeente schept voorwaarden waardoor sportverenigingen als vitale sportorganisaties zich sterk profileren met een aantrekkelijk vraaggericht aanbod. Sportaccommodaties ontwikkelen zich tot multifunctionele accommodaties waarmee een bijdrage wordt geleverd aan het ontstaan van aantrekkelijke ontmoetingsplekken, waar altijd iets te doen is. Sporten en bewegen is mogelijk in alle wijken. De openbare ruimte wordt sportvriendelijk(er) ingericht.

De visie wordt geconcretiseerd aan de hand van de volgende doelstellingen:

- In 2013 voldoet 75% van de Leusdenaren van 18 jaar en ouder aan de beweegnorm;
- In 2013 heeft 50% van de sportverenigingen voldoende vrijwilligerskader zodat deze een hoogwaardig aanbod kunnen (blijven) aanbieden dat vraaggericht is;
- In 2013 heeft de gemeente, voor inwoners in alle leeftijdsgroepen een aanbod aan sport- en beweegmogelijkheden in de openbare ruimte.

2. Trends en ontwikkelingen

Een aantal landelijke en lokale ontwikkelingen is van invloed op het gebruik van sportaccommodaties. Dit zijn zowel algemene trends, zoals demografische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen, als sportspecifieke trends. De verschillende ontwikkelingen zijn uitgebreid beschreven in de sportnota 2009-2013 en in de eindrapportage *Onderzoek verenigingsbehoefte binnensportvoorzieningen* van Hopman*Andres (2009).

Hieronder een samenvatting van de trends en ontwikkelingen die vooral van invloed zijn op het ontwikkelen van sportaccommodatiebeleid:

Landelijke trends & ontwikkelingen

- Landelijk gezien is er sprake van vergrijzing (meer ouderen) en ontgroening (minder jongeren);
- De vergrijzing van de bevolkingssamenstelling leidt tot een verschuiving in belangstelling binnen de sport- (accommodatie)sector. Ouderen kiezen vooral voor wandelen, golf, fietsen en jeu de boules (sporten die in de buitenlucht plaatsvinden).
- De ontgroening heeft gevolgen voor de bezetting van sportaccommodaties vanuit het onderwijs. Deze zal (licht) afnemen vanaf 2012; en zeer sterk vanaf 2025.
- Uit onderzoek van het ministerie van VWS en de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) blijkt dat de standaard afmeting van een gymlocatie (12m x 21m) niet meer toereikend is voor het gewenste bewegingsonderwijs door leerlingen. Hiervoor is minimaal 14m x 22m noodzakelijk;
- De landelijke trend van individualisering leidt tot een toename van ongeorganiseerde sporters. Deze categorie sport vooral graag in de openbare ruimte, waarvoor geen specifieke accommodatie nodig is. Vooral wandelen, joggen, fietsen en skeeleren zijn populair;
- Er is veel belangstelling voor gezondheid en bewegen met sport als middel om er gezond uit te zien en overgewicht te voorkomen of te verminderen. Naar verwachting zal het commerciële aanbod groeien, vooral de fitness- en wellnessbranch.
- De meeste zaalsportbonden verwachten de komende jaren een groeiend ledenaantal;
- Er is sprake van een toenemende druk op ruimte. Een belangrijke ontwikkeling is de verschuiving van sportaccommodaties naar de rand van de gemeente (goedkopere grond, meer ruimte voor parkeren). Ook is er meer aandacht voor intensief gebruik van de ruimte en de buitensportaccommodaties. Dit uit zich in meer aandacht voor multifunctioneel gebruik van de ruimte (medegebruik van de openbare groene ruimte voor sport) en multifunctionele accommodaties, waarbij de voorzieningen (kantine, kleedkamers) door meerdere partijen worden gebruikt. Ook worden er steeds meer kunstgrasvelden aangelegd;
- Wet- en regelgeving (zoals Arbo) wordt steeds strenger en vraagt om meer specialistische kennis in aanleg (van velden) en onderhoud (velden en gebouwen).

Lokale trends & ontwikkelingen

- Het inwoneraantal in Leusden blijft tot 2020 min of meer stabiel¹. De vergrijzing neemt sterk toe (dubbele vergrijzing) en is sprake van (sterke) ontgroening;
- In de periode 2010 – 2013 worden nieuwe sportaccommodaties gerealiseerd in de drie MFCs (sportzaal in de wijk Tabaksteeg, gymzalen in de wijk Alandsbeek en Biezekamp) en drie gymzalen gesloopt);
- De gemeente onderzoekt momenteel de mogelijkheden tot realisatie van een tweede sporthal.

¹ Volgens prognoses van PRIMOS

3. Sportinfrastructuur

We kunnen op diverse manieren onderscheid maken in het aanbod aan sportvoorzieningen. Als wordt gekeken naar eigendom, is er onderscheid tussen:

- Gemeentelijke voorzieningen;
- Particuliere, niet-commerciële verenigingsaccommodaties;
- Commerciële accommodaties.

Daarnaast is er onderscheid te maken tussen binnen- en buitensportaccommodaties.

Bij de binnensport gaat het om:

- Multifunctionele binnensportaccommodaties:
 - Gymnastieklokalen;
 - Sportzalen;
 - Sporthal.
- Monofunctionele binnensportaccommodaties
 - Tennishallen;
 - Jeu de boulesdromes;
 - Tafeltennis- en dartsruimte;
 - Fitness- en gevechtssportaccommodatie;
 - Zwembad.

Bij de buitensport betreft het:

- Accommodaties (velden, kleedkamers en clubhuis) waar verenigingen sporten;
- Openbare speel- en sportgelegenheden.

➤ WAAR STAAN WE NU?

3.1. Binnensport

3.1.1. Aanbod

Het multifunctionele aanbod bestaat uit één sporthal, twee sportzalen en vier gymzalen, die allen eigendom zijn van de gemeente.

Accommodatie	Afmetingen	Aantal zaaldelen	Eigenaar
Sporthal de Korf	48 x 28 x 7 m	3	gemeente
Sportzaal Achterveld	34 x 22 x 7 m	2	gemeente
Sportzaal De Meent	28 x 17 x 7 m	1	gemeente
Gymzaal Lijsterbeslaan	21 x 12 x 5,5 m	1	gemeente
Gymzaal Asschatterweg	21 x 12 x 5,5 m	1	gemeente
Gymzaal Berkelwijk	21 x 12 x 5,5 m	1	gemeente
Gymzaal Pr. Margrietlaan	21 x 12 x 5,5 m	1	gemeente

De accommodaties zijn goed over Leusden verspreid. Sportzaal Achterveld is echter te ver van de kern van Leusden verwijderd voor jonge sporters, waardoor deze sportzaal niet als alternatief wordt gezien (en gebruikt) voor de vraag vanuit de kern Leusden.

In de periode 2010- 2013 verandert de situatie. Dan worden drie multifunctionele centra opgeleverd, inclusief sportvoorzieningen. De Woningstichting Leusden (WSL) is eigenaar van deze voorzieningen. De WSL is ook verantwoordelijk voor exploitatie, beheer en onderhoud van deze accommodaties. De gymzalen Pr. Margrietlaan, Asschatterweg en Lijsterbeslaan verliezen dan hun functie.

Vanaf 2013 is het multifunctionele aanbod als volgt:

Accommodatie	Afmetingen	Aantal zaaldelen	Eigenaar
Sporthal de Korf	48 x 28 x 7 m	3	gemeente
Sportzaal Achterveld	34 x 22 x 7 m	2	gemeente
Sportzaal De Meent	28 x 17 x 7 m	1	gemeente
Sportzaal Antares	28 x 22 x 7 m	2	WSL
Gymzaal Alandsbeek ²	22 x 14 x 5,5 m	1	WSL
Gymzaal Biezenkamp	21 x 12 x 5,5 m	1	WSL
Gymzaal Berkelwijk	21 x 12 x 5,5 m	1	gemeente

Naast de bovenstaande accommodaties zijn er monofunctionele binnensportaccommodaties, die met uitzondering van het zwembad, eigendom zijn van particuliere, niet-commerciële verenigingen:

Accommodatie	Oppervlakte/aantal banen	Eigenaar/exploitant
Jeu de boulesdrome Amicale de Petanque	10 binnenbanen	vereniging
Jeu de boulesdrome De Hakhorst	16 binnenbanen	vereniging
Tafeltennis en darts TTCL/LPD	290m2 clubgebouw (1 zaal met 5 tafeltennistafels en dartsborden)	vereniging
Tennis en Squashhal	3 squashbanen en 2 tennisbanen	st. De Wetering
Zwembad Octopus	25m wedstrijdbad; recreatiebad, doelgroepenbad, peuter-kleuterbad	gemeente is eigenaar; exploitatie en beheer is uitbesteed aan SRO.

Daarnaast biedt de commerciële sector het volgende aan:

Accommodatie	Oppervlakte/aantal banen	Eigenaar/exploitant
Silvana's Cardio en Fitness Center	Fitness- en dansruimtes (opp. onbekend)	exploitant
Sport 2000 Leusden	Fitnessruimtes (opp. onbekend)	exploitant
Academas	Fitnessruimtes (opp. onbekend)	exploitant
Meijer Sport Racket	4 tennisbanen, 5 squashbanen, fitness en vechtsportruimtes, (opp. onbekend)	exploitant

Een overzichtskaart van alle binnensportaccommodaties is te vinden in bijlage 1.

3.1.2. Vraag naar binnensportaccommodaties

De bezettingsgraad is een belangrijke toetssteen om te bepalen of een accommodatie aansluit bij de vraag. Hopman*Andres heeft in 2009 onderzoek verricht naar de behoefte aan multifunctionele binnensportaccommodaties. Hierbij is gekeken naar de gymzalen, sportzalen en de sporthal. Uit dit onderzoek blijkt dat het gebruik van de binnensportaccommodaties als goed tot zeer goed gekwalificeerd kan worden. Uitzonderingen hierop vormen sporthal De Korf overdag en de gymnastieklokale Lijsterbeslaan en Pr. Margrietlaan (deze laatste twee worden in de komende jaren vervangen door de sportvoorzieningen in de MFCs).

De praktische bezettingsgraad (mogelijk verhuurbare uren per zaaldeel per jaar) vanaf 2013 laat zien dat *in kwantitatieve zin* het aanbod meer dan voldoende is. In *kwalitatieve zin* is het aanbod niet optimaal omdat sportverenigingen die een groter vloeroppervlak en meer hoogte nodig hebben om te trainen en competitie te spelen volgens de landelijke sportnormen, niet (altijd) terecht kunnen in geschikte ruimtes. Het gaat hier om korfbal, zaal hockey, zaalvoetbal en handbal. Momenteel loopt een onderzoek naar de mogelijkheden om een tweede sporthal in Leusden te realiseren. Dit wordt eind 2010 afgerond. Met de komst van een tweede sporthal is het aanbod optimaal in kwalitatieve zin. In kwantitatieve zin moet rekening worden gehouden met een niet-optimale bezettingsgraad.

² Volgens de leerlingprognoses met als teldatum 1 oktober 2009 is er behoefte aan één gymzaal (in plaats van 1 dubbele gymzaal waar eerder sprake van was).

3.2. Buitensport

3.2.1. Aanbod

In de gemeente zijn 6 sportparken. Daarvan liggen er 5 in Leusden en één in Achterveld.

Naam en adres locatie	Gebruiker	Aantal velden / banen	Aantal gebouwen	Eigendom ³
Burgemeester Buiningsportpark Bavoortseweg 11	Voetbalvereniging Roda '46	3 kunstgras-velden, 5 natuurgras-velden (situatie eind 2010)	14 kleedkamers, clubgebouw, tribune	velden: gemeente; gebouw en tribune: vereniging
	Korfbalvereniging KC Antilopen	3 kunstgras-velden	clubhuis, kleedkamers (gedeeld met LHV)	velden: gemeente; gebouw: vereniging
	tennisvereniging LTV Lockhorst	9 banen	clubhuis + blaashal	banen, gebouw en blaashal: vereniging
	honk- en softballvereniging The Red Caps	1 honkbalveld en 1 softbalveld	clubhuis met kleedruimtes	velden en gebouw: gemeente
	handbalvereniging LHV	2 asfaltbanen	1 clubhuis, kleedkamers (gedeeld met Antilopen)	asfaltbanen: gemeente; gebouw: vereniging
Jan Banninkpark	Jeu de Boulesvereniging Amical de Petanque	32 buitenbanen (+ 10 binnenbanen)	clubgebouw	hele complex: vereniging
Sportpark Valleikanaal	Jeu de Boulesclub De Hakhorst	32 buitenbanen (+ 16 binnenbanen)	clubgebouw	Hele complex: vereniging
Sportpark De Schammer	Hockeyvereniging MHC Leusden	3,5 kunstgras-veld, 1 braakliggend veld	4 kleedkamers, 2 scheidsrechtersruimtes, clubgebouw, tribune	velden: gemeente; gebouwen, tribune: St. de Vallei
Sportpark De Wetering	tennisvereniging LTV Leusden	10 buitenbanen (+ tennishal met 2 binnenbanen)	clubhuis	clubhuis en banen: St. de Wetering
Kerstenssportpark	voetbalvereniging SV Achterveld	1 kunstgrasveld, 2 natuurgras-velden ½ trainingsveld	8 kleedkamers, clubgebouw	velden: gemeente; gebouw: vereniging
	tennisvereniging LTV De Eemelaar	4 banen	clubhuis	hele complex: vereniging

Een overzichtskaart van alle buitensportaccommodaties is te vinden in bijlage 2.

³ De gemeente is in alle gevallen eigenaar van de ondergrond.

3.2.2. Vraag naar buitensportaccommodatie

Om te bepalen of het huidige aanbod voldoende is, dient gekeken te worden naar de behoefte aan buitensportaccommodaties. Om dit objectief te meten, hanteren we de normen van de landelijke sportbonden om het noodzakelijk aantal velden per vereniging te berekenen. In sommige gevallen kijkt de landelijke bond naar het aantal teams per veld/baan, in andere gevallen naar het aantal leden per veld/baan.

Bij de volgende verenigingen gaat het om het *aantal teams* in relatie tot het aantal banen/velden:

Vereniging	Aantal teams	Aantal banen/velden	Aantal benodigde banen / velden volgens bond	Opmerkingen
Roda '46 (voetbal)	90 teams (58.5 senior equivalent normteams ⁴ , excl. mini's – kiddy's omdat daar geen norm voor is)	3 kunstgrasvelden, 5 natuurgrasvelden (situatie eind 2010)	8 op zaterdag en 3 op zondag. Norm is 5,5 normteams op zaterdag, 5 op zondag en 9 normteams per weekend.	Aantal velden is passend.
SV Achterveld (voetbal)	30 teams (20 seniorequivalent normteams)	1 kunstgrasveld en 2 natuurgrasvelden, ½ trainingsveld	3 op zaterdag. Norm is 5,5 normteams op zaterdag, 5 normteams op zondag en 9 per weekend.	Aantal velden is passend.
Antilopen (Korfbal)	29 teams, 1 kangoeroeteam 1 g-team 1 recreantteam (20 normteams, excl. g-team en kangoeroe).	3 kunstgrasvelden	2 op zaterdag, 0 op zondag. (Norm is 10 senior equivalentteams per kunstgrasveld voor een vereniging die uitsluitend op zaterdag speelt).	Overcapaciteit van 1 veld. Op zondag liggen de velden braak.
MHC Leusden (Hockey)	10 seniorenteam, 37 jeugdteams, 29 jongste jeugdteams, G-hockey + LG-hockeyteam	3,5 kunstgrasveld	3,5 velden. Norm is 15 seniorequivalentcompetitieteam per kunstgrasveld, waarvan 7 a 8 seniorenteam en het restant jeugdteams. Vereniging heeft 1150 leden. KNHB rekent grofweg 300 leden per kunst-grashockeyveld.	Vereniging heeft een wachtlijst voor de jongste jeugd en de jeugd ⁵ . Deze spelen op zaterdag, wanneer er gebrek aan velden is.
LHV (Handbal)	4 seniorenteam, 7 jeugdteams	2 asfaltbanen	1 asfaltbaan (Planningsnorm is niet afhankelijk van de draagvlak van het veld, maar van organisatorische factoren). De bond gaat uit van 10 teams per asfaltbaan.	Overcapaciteit van 1 asfaltbaan

⁴ Seniorequivalentteam geeft de 'waarde' van een team aan, uitgedrukt in de belasting die wordt uitgeoefend door een seniorteam. Een pupillenteam geeft minder belasting dan een seniorteam (kan de helft bedragen).

⁵ MHC Leusden heeft veel leden die in Amersfoort wonen. In Amersfoort is een tekort aan hockeyvelden, waardoor (o.a.) Amersfoorters lid worden van MHC Leusden.

Bij de tennis- en jeu de boulesverenigingen gaat het om het *aantal leden* per baan.

De tennisbond hanteert een norm van 90 leden per verlichte baan. Bij onverlichte banen wordt uitgegaan van 50-70 leden per baan. In Leusden hebben alle tennisbanen verlichting.

Vereniging	Aantal leden	Aantal banen	Aantal benodigde banen volgens bond	Opmerkingen
LTV Leusden	900	10 buitenbanen	10	Capaciteit is passend
LTV Lockhorst	800	9 buitenbanen	9	Capaciteit is passend
LTV De Eemelaar	241	4 buitenbanen	3	(Ruime) overcapaciteit van 1 baan

Daarnaast beschikt Meijer Sport Racket (commerciële aanbieder) over 6 buitenbanen. Het aantal leden is onbekend. Tennisspelers die hier sporten zijn automatisch lid van een tennisclub die aangesloten is bij de landelijke tennisbond.

Als richtlijn voor de capaciteit van jeu-de-boules banen rekent de landelijke bond met de volgende formule: het aantal leden x 75% : 6 = het aantal benodigde banen.

Vereniging	Aantal leden	Aantal banen	Aantal benodigde banen volgens bond	Opmerkingen
Jeu de boules Hakhorst	189	16 binnenbanen 32 buitenbanen	24 (afgerond naar boven)	binnenbanen: tekort 8 banen buitenbanen: overcapaciteit 8 banen
Amicale de Petanque	100	10 binnenbanen 32 buitenbanen	13 (afgerond naar boven)	binnenbanen: tekort 3 banen buitenbanen: overcapaciteit 19 banen ⁶

3.3. Openbare speel- en sportgelegenheden

Gemeentelijk beleid is dat inwoners kunnen sporten in hun eigen wijk. Uit onderzoek is gebleken dat nabijheid tot een sportvoorziening een belangrijke stimulans is om te gaan of te blijven sporten. De openbare speelplekken in de gemeente zijn een belangrijk middel om het sporten in de wijk te bevorderen. In de gemeente zijn 77 openbare speelgelegenheden. Ze worden beheerd en onderhouden door de gemeente. Het speelruimtebeleidsplan dateert van 1997. Herziening van het beleid is voorzien in 2010/2011.

Hieronder een tabel met de verdeling per type speelgelegenheid. In de bijlages 3 en 4 is een overzichtskaat van alle speelgelegenheden opgenomen.

Type openbare speelgelegenheid/aantal	Leusden	Achterveld
Trapveldje	20	1
Skatebaan	2	1
Tafeltennistafel	38	1
Basketbalveldje	12	0
Volleybalveldje	2	0
Totaal	74	3

Daarnaast zijn de twee asfaltbanen van de handbalvereniging ook openbaar toegankelijk.

⁶ De jeu de boulesvereniging heeft het aantal buitenbanen bepaald vanwege de toernooien die ze organiseren.

3.4. Confrontatie vraag/aanbod

- Over het algemeen is het aanbod in Leusden passend bij de vraag en ligt het goed verspreid over de gemeente. Aangezien het inwonertal de komende 10 jaar niet zal stijgen, zal het aanbod –over het algemeen- ook voor de komende 10 jaar kwantitatief en kwalitatief passend zijn.
 - Bij de gemeentelijke buitensportaccommodaties is er overcapaciteit van één asfaltveld bij de handbal en één kunstgraskorfbalveld. Bij de particuliere niet-commerciële verenigingen is er overcapaciteit bij de buitenbanen van de jeu de boulesverenigingen (27 buitenbanen) en de tennisvereniging in Achterveld (1 baan). De hockeyvereniging heeft een wachtlijst voor de jeugd (op zaterdag). De vraag naar hockey zal de komende jaren waarschijnlijk nog stijgen. Daarbij moet worden opgemerkt dat het huidige ledental voor een groot deel uit Amersfoort komt, en dat uit Amersfoort ook de toenemende vraag zal komen, aangezien in Amersfoort zelf onvoldoende aanbod aan velden is.
 - In de binnensport is er meer vraag dan aanbod aan uren in een sporthal. Ook is er te weinig ruimte om alle binnensportverenigingen op één locatie te laten sporten, hetgeen de wens is van de verenigingen, waardoor er een clubgevoel ontstaat. Het aanbod zou kwalitatief optimaal zijn met een nieuwe sporthal, waarbij rekening gehouden moet worden met een niet optimale bezettingsgraad. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de exploitatiebijdrage van de gemeente. Wat dit exact betekent zal uit het onderzoek naar de tweede sporthal blijken.
 - Het is opvallend dat de tafeltennis- en dartsvereniging als enige binnensportvereniging een eigen ruimte hebben (eigendom van de vereniging), terwijl hun sport ook in een multifunctionele sportaccommodatie beoefend kan worden.
 - Tennis en squash worden zowel aangeboden door een commerciële aanbieder als door een vereniging. (Waarbij de gemeente de aanleg van de indoor tennisbanen van LTV Leusden deels heeft gefinancierd. Tevens betaalt de stichting die de tennis- en squashhal beheert, geen huurprijs voor de grond).
- WAAR WILLEN WE NAAR TOE?
- We willen een voorzieningenniveau dat kwantitatief past bij de vraag, voldoende gevarieerd, optimaal en multifunctioneel gebruikt kan worden en voldoet aan de sporttechnische normen;
 - We hanteren de adviesnormen van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) bij de realisatie van nieuwe gymzalen in plaats van de onderwijshuisvestingsnorm.
- WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?
- We hanteren de planningsnormen van NOC*NSF om de capaciteit aan velden in de buitensport te bepalen. Om de ruimte in Leusden efficiënt en effectief te benutten, faciliteren we geen overcapaciteit;
 - Daar waar sprake is van overcapaciteit bij velden die eigendom zijn van de gemeente, gaan we afspraken maken met de verenigingen om het gebruik van de velden te optimaliseren;
 - We faciliteren de tafeltennis- en dartsvereniging op termijn niet meer met een monofunctionele ruimte. Deze sporten kunnen immers ook plaatsvinden in een multifunctionele sportaccommodatie;
 - Daar waar commerciële aanbieders een gelijk aanbod doen aan die van sportverenigingen (zoals bij tennis), is de gemeentelijke rol terughoudend om oneerlijke concurrentie te voorkomen.
 - Aandacht voor bewegen en sporten door senioren in het nieuw op te stellen speelruimtebeleidsplan bij de keuze voor de inrichting van de openbare sport- en speelgelegenheden.
 - We maken afspraken met de WSL om bij de realisatie van de gymzalen bij Alandsbeek uit te gaan van de adviesnorm van de VSG;
 - Wanneer in de toekomst een sportvereniging om uitbreiding van de capaciteit vraagt, hanteren we de planningsnormen van de landelijke sportbond om te bepalen of de uitbreiding noodzakelijk is en we deze willen faciliteren;

4. Beheers- en beleidsinstrumenten

De gemeente heeft een aantal instrumenten om de verantwoordelijkheden ten aanzien van het beheer, het onderhoud en de exploitatie van een sportaccommodatie te organiseren. Deze zijn -beheersmatig- in diverse contracten en overeenkomsten met de sportverenigingen uiteengezet. Beleidsmatig zijn vooral het toewijzingsbeleid, het kwaliteitsbeleid en het beleid inzake multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties van belang.

4.1. Contracten en overeenkomsten

➤ WAAR STAAN WE NU?

De gemeente heeft met de verenigingen verschillende contracten en overeenkomsten afgesloten. In de overeenkomsten zijn verschillen waarneembaar tussen:

- Het eigendom van de voorzieningen;
- De aard van de overeenkomst;
- De contractduur;
- De vergoedingen ten aanzien van het gebruik (zie verder hoofdstuk 5 tarieven);
- De verantwoordelijkheden ten aanzien van het onderhoud.

Ten aanzien van de aard van de overeenkomst zijn er drie varianten:

- Recht van opstal
 - Indien sprake is van een voorziening waarvan de aanleg is gefinancierd door de gebruiker, maar die gesitueerd is op grond die niet in eigendom is van de gebruiker.
- Gebruiksovereenkomst
 - Indien sprake is van een voorziening waarvan de aanleg is gefinancierd door een ander dan de gebruiker, maar waar met de gebruiker bijzondere afspraken zijn gemaakt ten aanzien van vergoeding en (onderhouds)taken.
- Huurovereenkomst
 - Indien sprake is van een voorziening waarvan de aanleg is gefinancierd door een ander dan de gebruiker die ten behoeve van het gebruik daarvan een vergoeding betaalt.

Recht van opstal

Zie bijlage 2 voor een overzicht van het recht van opstal. Uit het overzicht blijkt dat voor alle clubgebouwen en kleedaccommodaties van de sportverenigingen in Leusden opstalrechten zijn afgesloten met een looptijd van 25 tot 30 jaar. Voor de (geprivatiseerde) tennis- en jeu de boulesvereniging geldt dat het opstalrecht is gevestigd voor de hele accommodatie. Uit een inventarisatie van de rechten van opstal is gebleken dat er verschillen zijn in de hoogte van de retributie die verenigingen al dan niet betalen en in de afspraken bij beëindiging van het recht van opstal. Deze zijn historisch bepaald.

Alle verenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor het beheer en groot onderhoud/renovatie van hun eigen kleedkamers en clubhuis. Evenals nieuwbouw van bestaande accommodaties⁷.

Hoewel een kunstgrasveld een opstal is, zijn hiervoor geen rechten van opstal gesloten. Daardoor is de gemeente, door natrekking, eigenaar van de kunstgrasvelden.

Gebruiksovereenkomst

Met Sportvereniging Achterveld is een gebruiksovereenkomst voor de velden afgesloten, aangezien de vereniging zelf het reguliere, dagelijks onderhoud van de velden uitvoert. Daarvoor ontvangt de vereniging een vergoeding van de gemeente. Dit is een uitvloeisel van de privatisering in de jaren tachtig. De vereniging wil het onderhoud zelf blijven uitvoeren.

⁷ De reden dat de gemeente het recent opgeleverde clubhuis van de korfbal- en handbalvereniging heeft gefinancierd komt voort uit het feit dat de gemeente de twee verenigingen heeft verzocht uit hun voormalig clubhuis (eigendom van de verenigingen) te trekken, om plaats te maken voor de herindeling van het Burg. Buiningsportpark.

Financieel is dit goedkoper dan wanneer de gemeente het onderhoud weer op zich zou nemen. De afdeling RB schouwt jaarlijks de velden van SV Achterveld om de kwaliteit te beoordelen.

Huurovereenkomsten

Buitensportaccommodaties

Met de Stichting de Vallei is een huurovereenkomst afgesloten voor de verhuur van de velden die worden gebruikt door MHC Leusden (hockeyvereniging). En hoewel voetbalvereniging Roda '46, de handbalvereniging LHV, de korfbalvereniging Antilopen, en de honk- en softbalvereniging The Red Caps wel huur betalen, zijn er geen huurovereenkomsten afgesloten. Waarschijnlijk is dit vergeten bij de deprivatisering die in de jaren 80 en 90 van de vorige eeuw heeft plaatsgevonden. Overigens heeft de deprivatisering van 2007 van The Red Caps er toe geleid dat abusievelijk ook het clubgebouw door natrekking eigendom is geworden van de gemeente (aangezien een opgestelde opstalovereenkomst nooit is ondertekend door de vereniging).

De gemeente is verantwoordelijk voor het dagelijks (klein) en groot onderhoud/renovatie van de velden. Het dagelijks en groot onderhoud/renovatie wordt uitgevoerd door meerdere externe partijen. Het dagelijks onderhoud en een deel van het groot onderhoud wordt uitgevoerd een vaste externe partij. Het overig groot onderhoud en renovatie wordt projectmatig aanbesteed.

Binnensportaccommodaties

Alle binnensportaccommodaties zijn eigendom van de gemeente en worden verhuurd aan derden. De verhuur van gemeentelijke binnensportaccommodaties wordt uitgevoerd door Welzijn Leusden. Hierover zijn afspraken gemaakt via een subsidieovereenkomst. Gebleken is dat uit de afspraken onvoldoende blijkt wie (gemeente, Welzijn Leusden) precies welke verantwoordelijkheden heeft. Ook zijn de richtlijnen voor het toewijzingsbeleid en het reglement verhuur onvoldoende op elkaar afgestemd.

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de multifunctionele binnensportaccommodaties. De afdeling RB voert het *bouwtechnisch* beheer en onderhoud zelf uit. Er zijn meerjarenplanningen die aan de hand van jaarlijkse inspecties kunnen worden bijgesteld. De gemeente is ook verantwoordelijk voor de schoonmaak. Dit verricht de gemeente nu nog zelf, maar zal op termijn worden uitbesteed. Het *sporttechnisch* beheer en onderhoud wordt in opdracht van de gemeente uitgevoerd door Welzijn Leusden. Onder de sporttechnische onderdelen verstaan we de sport- en gymnastiekinventaris. De sport- en gymnastiekinventaris in de gemeentelijke binnensportaccommodaties is eigendom van de gemeente. De jaarlijkse inspectie wordt –in opdracht van Welzijn Leusden- uitgevoerd door een bedrijf, dat ook een overzicht maakt van de materialen die de komende vijf jaar aan vervanging toe zijn. De kantines bij de sportzalen en de sporthal worden beheerd en geëxploiteerd door particulieren en is dus geen gemeentelijke verantwoordelijkheid.

➤ WAAR WILLEN WE NAARTOE?

- We handhaven de huidige situatie ten aanzien van eigendom (de gemeente is eigenaar van de (kunstgras)velden en verhuurt deze aan de verenigingen; de verenigingen zijn eigenaar van de gebouwen (kleedkamers, clubhuis). Uitzondering hierop vormen de geprivatiseerde verenigingen: jeu de boules en tennis, die eigenaar zijn van de hele accommodatie);
- Eénduidigheid in de contracten en overeenkomsten die we afsluiten met derden;
- We willen het beheer zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren.

➤ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- We stellen (standaard)huurovereenkomsten op voor de verhuur van de velden met Roda, Red Caps, KC Antilopen en handbalvereniging Leusden;
- We stellen met Welzijn Leusden een dienstverleningsovereenkomst op waarin exact de uit te voeren activiteiten zijn beschreven inzake het sporttechnisch beheer;
- We stemmen de richtlijnen toewijzingsbeleid, het reglement verhuur en de huurovereenkomsten met de binnensportverenigingen beter op elkaar af;

- We hanteren bij nieuw te realiseren rechten van opstal een standaard recht van opstal. Het recent opgestelde recht van opstal met de KC Antilopen en LHV Leusden inzake het clubhuis wordt de standaard;
- We stellen een recht van opstal op met de Red Caps om het eigendom van het clubhuis en de kleedkamers over te dragen aan de vereniging;
- Binnen de afdeling RB vindt momenteel een discussie plaats hoe in de toekomst het onderhoud en beheer van de gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties het best georganiseerd kan worden. Dit zal uitmonden in een externe opdracht om de mogelijkheden te onderzoeken om het beheer anders te organiseren.

4.2. Kwaliteit

Een belangrijke voorwaarde om te kunnen sporten is dat de accommodatie kwalitatief in orde is. Om de kwaliteit te kunnen beoordelen, kan gekeken worden naar een scala aan aspecten, die vooral gericht zijn op de staat van onderhoud en het functioneel gebruik. Het voldoen aan ISA-normen (op het gebied van onderhoud, inrichtingseisen etc.), speelt hierbij een belangrijke rol. Accommodaties dienen hieraan te voldoen om het voor sportverenigingen mogelijk te maken competitie te mogen spelen.

➤ WAAR STAAN WE NU?

De gemeente Leusden monitort de kwaliteit van de sportaccommodaties niet expliciet. Impliciet worden wel diverse criteria gehanteerd.

➤ WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

- We hanteren kwaliteitseisen om de kwaliteit van de sportaccommodaties zoveel mogelijk objectief te kunnen bepalen. Deze communiceren we ook met gebruikers.

➤ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- We stellen criteria op voor onderhoud (huidige norm: basis) en functioneel gebruik (voldoen aan ISA-normen voor de breedtesport (zie bijlage 3 voor een nadere omschrijving). Wanneer de onderhoudsnormen voor de buitenruimte in de toekomst worden gewijzigd (omlaag of omhoog), dan wijzigen de kwaliteitsnormen voor onderhoud van de sportaccommodaties mee.
- In de dienstverleningsovereenkomst met Welzijn Leusden (verantwoordelijk voor het sporttechnisch beheer) nemen we de kwaliteitscriteria voor de binnensport op.

4.2.1. Toegankelijkheid

Een specifiek aspect van de functionele kwaliteit van een sportvoorziening is of deze toegankelijk is voor mensen met een beperking.

➤ WAAR STAAN WE NU?

In de notitie gehandicaptenbeleid (2008-2011) is het beleid inzake fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen voor mensen met een beperking beschreven. Met fysieke toegankelijkheid wordt bedoeld dat een openbaar gebouw toegankelijk en doorgankelijk moet zijn. Toegankelijk betekent dat de *entree* tot het gebouw gewaarborgd is, en doorgankelijk dat het gebouw in zijn *gebruik* toegankelijk is. In de praktijk wordt een sportaccommodatie als toegankelijk beoordeeld wanneer mensen in een rolstoel er gebruik van kunnen maken. Bij een sportaccommodatie moet vooral rekening worden gehouden met aspecten als de entree, gangen, kleedkamers, douches & toiletten, tribune, vloerbedekking (niet te glad/niet te stroef) en deuren.

Bij de gemeentelijk binnensportaccommodaties, zijn sporthal De Korf en de sportzalen De Meent en Achterveld toegankelijk voor rolstoelgebruikers. De gymzalen zijn niet aangepast. Er is onvoldoende informatie of de niet-gemeentelijke binnensportaccommodaties (tennis, tafeltennis, jeu de boules) toegankelijk zijn voor mensen in een rolstoel. Wel is bekend dat bij Theo Meijer Sport het mogelijk is om met de rolstoel binnen te tennissen. De toegankelijkheid van het gebouw is overigens niet goed geregeld.

Op de gemeentelijke sportvelden (gras, met uitzondering van de asfaltvelden van de handbal) wordt niet door mensen met een fysieke beperking gesport. Hier is het vooral van belang dat de kantine –eigendom en verantwoordelijkheid van de verenigingen- voor toeschouwers toegankelijk is. Sportverenigingen, waaronder tennisvereniging LTV Lockhorst en hockeyvereniging MHC Leusden, hebben een incidentele subsidie gekregen om de toegankelijkheid van hun accommodatie te verbeteren.

➤ **WAAR WILLEN WE NAAR TOE?**

- We handhaven het huidige beleid. Daarbij maken we onderscheid tussen toegankelijkheid voor toeschouwers en toegankelijkheid voor sporters. Het uitgangspunt is dat alle gemeentelijke sportaccommodaties toegankelijk zijn voor toeschouwers, en dat er voldoende binnensportaccommodaties toegankelijk zijn voor sporters in een rolstoel.

➤ **WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?**

- Bij het onderzoek naar de realisatie van een tweede sporthal in Leusden nemen we als uitgangspunt mee dat de richtlijn NEN 1814 (norm voor toegankelijkheid van gebouwen en buitenruimten) en het handboek voor toegankelijkheid in acht worden genomen.
- We spreken af met de WSL dat bij de realisatie van de sportvoorzieningen in de MFCs daadwerkelijk rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid voor sporters en/of toeschouwers (tribune);
- We gaan een onderzoek verrichten naar de toegankelijkheid van de niet-gemeentelijke sportaccommodaties. Op basis van de resultaten, bekijken we of het huidige beleid moeten aanpassen voor niet-gemeentelijke sportaccommodaties.
- We stemmen het accommodatiebeleid en het subsidiebeleid in het kader van het onderwerp toegankelijkheid op elkaar af.

4.3. Toewijzingsbeleid

Toewijzingsbeleid gaat over het toewijzen van uren aan sportverenigingen in een sportaccommodatie.

➤ **WAAR STAAN WE NU?**

De gemeente heeft toewijzingsbeleid voor de binnensport. De toewijzing vindt plaats door Welzijn Leusden, in opdracht van de gemeente. Leidend in het toewijzingsbeleid zijn de sportspecifieke eisen van de betreffende sport. Zo heeft de ene sport meer breedte en hoogte nodig dan een andere sport. Het betreft: korfbal, handbal, zaalvoetbal en zaalhockey. Deze sporten komen als eerste in aanmerking voor uren in een sporthal. Vooral in de wintermaanden, wanneer de korfbal en handbal binnen trainen en spelen, leidt dit tot ergernis bij sportverenigingen die in dit seizoen op andere locatie(s) moeten sporten dan in de zomer. Vooral het gegeven dat men niet op één locatie kan sporten, waardoor het moeilijk is een clubgevoel te realiseren, wordt als vervelend ervaren. Het voordeel van dit beleid is dat de binnensportaccommodaties zo efficiënt mogelijk gebruikt worden.

In de periode 2010-2013 zullen drie binnensportaccommodaties door de WSL worden gerealiseerd en geëxploiteerd. Doordat hierdoor de kwantiteit van de binnensportaccommodaties toeneemt, zijn er meer mogelijkheden om oplossingen te vinden voor die sportverenigingen die nu op diverse locaties moeten sporten, zonder dat hiervoor het toewijzingsbeleid aangepast hoeft te worden.

➤ **WAAR WILLEN WE NAARTOE?**

We handhaven het huidige toewijzingsbeleid, ook nadat de WSL enkele sport-accommodaties zal beheren en exploiteren:

- toewijzing vindt plaats op basis van sporttechnische eisen die voor een vereniging nodig zijn om competitie te kunnen spelen, conform het huidige beleid;
- toewijzing vindt plaats door één partij in Leusden.

➤ **WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?**

- We maken afspraken met de WSL om voor de hele gemeente te werken met één toewijzingsbeleid, waarbij de insteek van de gemeente is om het huidige toewijzingsbeleid –gebaseerd op sporttechnische normen- te handhaven;
- We geven Welzijn Leusden opdracht om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn, na oplevering van sportzaal Antares, om bij handhaving van het huidige toewijzingsbeleid meer tegemoet te komen aan de wens van sportverenigingen die nu op meerdere locaties sporten zoveel mogelijk op één locatie te sporten.

4.4. Multifunctioneel gebruik

In de binnensport is het gebruikelijk dat meerdere sporten gebruik maken van dezelfde sportvloer. Binnensportaccommodaties als gymzaal, sportzaal en sporthal zijn daarom per definitie multifunctionele accommodaties. In de buitensport worden de accommodaties nog nauwelijks multifunctioneel gebruikt. Terwijl het ruimtebeslag in de buitensport veel groter is dan in de binnensport.

➤ **WAAR STAAN WE NU?**

In het gemeentelijk sportbeleid is opgenomen dat een multifunctioneel gebruik van de sportparken zal leiden tot meer levendigheid. De enige sportvereniging in Leusden die structureel haar accommodatie deelt met een andere organisatie is de handbalvereniging. In de winter worden de asfaltbanen ter beschikking gesteld aan de ijsvereniging om er een openbare ijsbaan te realiseren. Daarnaast zijn de handbalvelden openbaar toegankelijk op die uren dat de vereniging niet traint of competitie speelt. De handbalvelden worden ook inderdaad gebruikt door niet verenigingssporters. Echter vooral als hangplek door jongeren, hetgeen gepaard gaat met overlast (zwerfvuil, glas). De (verwachte) overlast leidt ertoe dat verenigingen huiverig zijn tot medegebruik van de velden door derden.

Een sportpark kan op diverse manieren multifunctioneler worden gemaakt:

- Toevoegen van nieuwe voorzieningen die door nieuwe doelgroepen worden gebruikt (bijvoorbeeld voorzieningen voor individuele sporters of een sport-bso);
- Intensiever gebruik van de huidige voorzieningen. Hierbij moet vooral worden gedacht aan gebruik door andere doelgroepen, op andere tijden dan de sportverenigingen (zoals scholen, bedrijven, kinderopvang of buurtsport).

Om de huidige voorzieningen intensiever te gebruiken wordt vooral kunstgras ingezet ter vervanging van natuurgras. Kunstgras biedt mogelijkheden om de gebruiksintensiteit te verhogen waardoor meerdere doelgroepen kunnen sporten op een veld zonder dat dit de kwaliteit benadeelt.

De gemeente heeft geen kunstgrasbeleid. Toch zijn er al een groot aantal sportverenigingen in Leusden die op kunstgras sporten, waarbij de gemeente grotendeels voor 100% de aanleg heeft gefinancierd, zonder dat altijd helder is welke criteria tot aanleg hebben geleid.

Vereniging	Aantal velden
Roda (voetbal)	2 (3 eind 2010)
SV Achterveld (voetbal)	1
MHC Leusden (hockey)	3,5
KC Antilopen (korfbal)	3

De velden zijn eigendom van de gemeente. Bij Stichting de Vallei (die het hockeycomplex exploiteert) en bij SV Achterveld is in de huurovereenkomst, cq. gebruiksovereenkomst expliciet geregeld dat de gemeente de velden mag verhuren, c.q. in gebruik geven aan derden op tijden dat de vereniging de velden niet nodig heeft voor wedstrijden en/of trainingen. Bij de overige verenigingen is dit niet (schriftelijk) geregeld vanwege het ontbreken van huurovereenkomsten.

Wanneer kunstgras wordt aangelegd ter vervanging van natuurgras, leidt het ook tot ruimtebesparing. Een kunstgrasveld kan uit het oogpunt van belastbaarheid in principe de capaciteit van twee tot drie natuurtrainingsgrasvelden vervangen, waardoor 8.000 – 16.000 m² oppervlakte (bij een voetbalveld) kan worden bespaard. Deze ruimtewinst kan weer worden ingezet om andere voorzieningen te realiseren; bijvoorbeeld voorzieningen die het gebruik van een sportpark op een andere manier kunnen bevorderen, zoals bijvoorbeeld realisatie van buitenschoolse opvang. De vraag naar buitenschoolse opvang blijft hoog en het vraagt veel inspanning en creativiteit om aan de vraag te kunnen voldoen. Door bestaande sportaccommodaties met buitenruimte voor buitenschoolse opvang in te zetten, ontstaan op dit gebied nieuwe mogelijkheden. Voor de sportvereniging heeft het voordelen in de vorm van een betere bezetting van de accommodatie en een potentiële aanwas van leden. Voor de buitenschoolse opvang biedt het de gelegenheid om kinderen op een toegankelijke manier kennis te laten maken met sport.

Tegenover de voordelen van kunstgras, staan de hogere investeringskosten. Afhankelijk van het type kunstgrasveld bedragen de aanlegkosten ongeveer het drievoudige ten opzichte van een natuurgrasveld. De onderhoudskosten zijn iets lager. Indien de investeringskosten en de onderhoudskosten van een voetbalveld worden omgerekend naar een jaarlijkse exploitatie-last, moet rekening worden gehouden dat de totale kosten van twee natuurgrasvelden ongeveer overeenkomen met één kunstgrasveld (excl. verlichting).

Buitenschoolse opvang hoeft overigens niet noodzakelijkerwijs in een nieuw gebouw op een sportpark gerealiseerd te worden. De huidige clubgebouwen op de sportparken worden extensief gebruikt. Dat geldt vooral bij de korfbal en de handbal die alleen in de zomermaanden buiten op het Burgemeester Buiningsportpark sporten. Er zijn in het land al diverse sport-bso's in de clubgebouwen van sportverenigingen gerealiseerd. Het verdient aanbeveling de mogelijkheid tot onderzoeken of een sport-bso in een bestaande accommodatie op een sportpark kan worden gerealiseerd.

➤ **WAAR WILLEN WE NAAR TOE?**

- We willen de multifunctionaliteit van de sportparken vergroten door vooral de huidige voorzieningen intensiever te laten gebruiken door andere doelgroepen.
- Éénduidige criteria bij de aanleg van kunstgras.

➤ **WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?**

- In de nog op te stellen huurovereenkomsten met de sportverenigingen die over kunstgras beschikken, maken we afspraken over het medegebruik door derden. Medegebruik is alleen mogelijk wanneer de derde partij ervoor zorg draagt dat er toezicht is op het gebruik van de velden;
- We onderzoeken de mogelijkheid om een sport-bso op het Burgemeester Buiningsportpark in Leusden te realiseren. Daarvoor maken we afspraken met sportvereniging(en) en een kinderopvangorganisatie;
- We ontwikkelen een beleidslijn voor verenigingen om in aanmerking te komen voor kunstgras (toegevoegd als bijlage 3).

5. Financiële instrumenten

Financiële instrumenten worden in de sport ingezet om de sport betaalbaar en toegankelijk te houden.

5.1. Tarieven

Tarieven zijn de vergoeding die de gemeente aan de gebruiker vraagt voor het gebruik van een gemeentelijke sportaccommodatie. Tarieven zijn in veel gevallen indirecte subsidies omdat de gebruiker een deel van de kostprijs van de accommodatie betaalt.

➤ WAAR STAAN WE NU?

Tarieven binnensport

Binnensportverenigingen betalen 60% van de werkelijke exploitatiekosten van de binnensportaccommodaties. Andere gebruiksgroepen, waaronder ongeorganiseerde sporters en commerciële gebruikers, betalen een hoger percentage. Er is samenhang tussen de tarieven voor de verschillende accommodaties (gymzaal, sportzaal en sporthal), waarbij geen onderscheid wordt gemaakt in de prijzen van oude en nieuwe gelijkwaardige sportaccommodaties.⁸ In vergelijking met gemeenten in de omgeving zijn de tarieven redelijk.

In de periode 2010-2013 worden drie binnensportvoorzieningen gerealiseerd door de WSL en zal de gemeente drie gymzalen afstoten. De realisatie van nieuwe sportaccommodaties kan gevolgen hebben voor de bezetting van de gemeentelijke sportaccommodaties. Vooral sportzaal Antares kan een aanzuigende werking hebben op sportverenigingen, al is dit zeer zeker ook afhankelijk van het tarief.

Tarieven buitensport

Beleid is dat buitensportverenigingen 20% van de genormeerde exploitatiekosten betalen. De reden dat het percentage lager is dan bij de binnensport, is omdat de buitensportverenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor de kosten van de kleedkamers en kantine. De exploitatiekosten zijn berekend volgens een norm van de Grontmij (2005). In de praktijk blijkt dat niet iedere vereniging 20% betaalt. Een aantal betaalt een lager percentage (tot 16%). Ook is gebleken dat daar waar kennis is van de werkelijke exploitatiekosten (Burg. Buiningsportpark en de Schammer), 20% wordt berekend over de werkelijke kosten, in plaats van de genormeerde kosten. Het is lastig de tarieven voor de buitensport te vergelijken met die van andere gemeenten, omdat de opbouw van de tarieven erg verschillend kan zijn.

➤ WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

- Kwalitatief goede sportaccommodaties die toegankelijk zijn tegen een redelijke prijs;
- Eén uniform tarief voor de sportverenigingen die gebruik maken van de binnensportaccommodaties die eigendom zijn van gemeente en WSL.

➤ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- Alle buitensportverenigingen betalen vanaf 2011 20% van de werkelijke kosten;
- We onderzoeken de gevolgen van het wegvallen van de drie gemeentelijke gymzalen voor het dekkingspercentage. Uitgangspunt blijft dat de binnensportverenigingen 60% van de werkelijke kosten betalen;
- Afspraken maken met de WSL over de tarieven voor sportverenigingen.

⁸ De 60% dekkingsgraad die de verenigingen betalen is een gemiddelde van de werkelijke exploitatiekosten van alle sportaccommodaties samen

5.2. Subsidies

Een subsidie is een bedrag dat een vereniging of stichting ontvangt van de gemeente om een activiteit uit te voeren.

➤ WAAR STAAN WE NU?

Zwemvereniging De Haaien ontvangt jaarlijks een subsidie voor het gebruik van het zwembad. De subsidie bedraagt 60% van de accommodatiekosten. De zwemvereniging is daarmee de enige sportvereniging in Leusden die subsidie ontvangt voor het gebruik van een (gemeentelijke) accommodatie. Om subsidie te verkrijgen dient de vereniging elk jaar een aanvraag in en verantwoordt zij de subsidie.

SV Achterveld heeft een incidentele projectsubsidie ontvangen om een kunstgrasveld aan te leggen. Het was de bedoeling dat dit veld eigendom zou worden van de vereniging.

Naderhand is besloten – vanuit éénduidig sportbeleid – dat het aan te bevelen is om het kunstgrasveld in handen van de gemeente te houden, aangezien alle velden gemeentelijk eigendom zijn. In het verleden heeft de gemeente de stichtingskosten betaald van alle kleed- en clubaccommodaties (die naderhand geprivatiseerd zijn).

Beleid is dat de sportverenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor renovatie en eventuele herbouw van kleedkamers. Dit is namelijk geregeld in het recht van opstal. Verenigingen ervaren als knelpunt dat zij niet altijd over voldoende middelen beschikken om de renovatie en herbouw van kleedkamers volledig te financieren. Voor realisatie van nieuwe aantal kleedkamers (vanwege groei van het ledental) heeft de gemeente geen beleid ontwikkeld. Om het aantal benodigde kleedkamers te bepalen zijn normen ontwikkeld door de landelijke sportbonden (NOC*NSF normen). Deze zijn overgenomen door de VNG, met uitzondering van de normen van de KNVB. De VNG is van mening dat deze normen veel te ruim zijn⁹.

➤ WAAR WILLEN WE NAARTOE?

- Éénduidigheid in het subsidiebeleid, en geen uitzonderingsgevallen;
- Sportverenigingen zijn primair verantwoordelijk voor de realisatie, onderhoud en renovatie van kleedkamers. Daarnaast zien we kleedkamers als een basisvoorziening om te kunnen sporten en willen we aan sportverenigingen waarvan de velden gemeentelijk eigendom zijn, een bijdrage verlenen bij de vervanging of eerste realisatie van kleedkamers. De normen van NOC*NSF zijn daarbij leidraad. Bij kleedkamers bij voetbalaccommodaties hanteren we de normen van de VNG.

➤ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- Vanaf 1 januari 2011 verstrekken we aan zwemvereniging De Haaien niet langer subsidie, maar wordt het beschikbare bedrag beschikbaar gesteld aan de exploitant van het zwembad, waarbij in de prestatie-overeenkomst afspraken worden gemaakt over het gebruik van het zwembad door de zwemvereniging. Deze wijziging vindt budgettair neutraal plaats, waarbij de zwemvereniging onder dezelfde condities gebruik kan maken van het zwembad als in de voormalige situatie.
- We stellen een beleidsregel op om het voor de sportverenigingen waarvan de velden eigendom zijn van de gemeente, mogelijk te maken – onder strikte voorwaarden – een investeringssubsidie aan te vragen bij de vervanging of uitbreiding van kleedkamers. We hanteren daarbij de 1/3 regeling: de gemeente financiert 1/3 van de kosten; de vereniging 1/3, en voor de overige 1/3 staat de gemeente garant. Uitgangspunt om het aantal kleedkamers en de oppervlakte te bepalen zijn de normen van de bonden. Om inzicht te krijgen in de kosten die hiermee gemoeid zijn, stellen we een plan op met hierin een overzicht van de afschrijvingstermijnen van de betreffende kleedkamers.

⁹ De VNG hanteert de normen van de KNVB inzake het aantal en de grootte van de kleedkamers niet. De VNG gaat uit van 2 kleedkamers per wedstrijdveld; de KNVB gaat uit van een getrappt systeem waarbij (boven op het aantal van de VNG) tot en met 6 velden 4 extra kleedkamers nodig zijn, en bij 7 t/m 9 velden 6 extra kleedkamers. De KNVB gaat ook uit van grotere kleedkamers (20 – 25M2 groter) omdat vanwege ruimere invalregels er meer mensen gebruik van kunnen maken (22 personen in plaats van 15 personen). Bij pupillenteams dient volgens de KNVB rekening gehouden te worden met ouders die meehelpen en 4 pupillenteams per veld.

5.3. Gemeentegarantie

Het verlenen van gemeentegarantie is een instrument waarmee een vereniging een voorziening kan realiseren, zonder dat een direct beslag op de gemeentelijke middelen en begrotingspositie wordt gelegd. Bij het verlenen van een gemeentegarantie stelt de gemeente zich borg, maar levert ze geen directe financiële bijdrage aan een instelling. Doordat de gemeente (deels) garant staat voor de aflossing van de lening, kan een (sport)vereniging een lening bij een bank verkrijgen. Hiermee wordt realisatie van de betreffende voorziening mogelijk, en vervult de gemeente via de garantieverlening derhalve een voorwaardenscheppende rol.

➤ WAAR STAAN WE NU?

Het beleid inzake gemeentegaranties is vastgelegd in het gemeentelijk Treasurystatuut. Hierin is bepaald dat gemeentegaranties uitsluitend worden verstrekt ter uitoefening van de publieke taak. De raad is binnen de wettelijke kaders autonoom om te bepalen welke activiteiten tot de publieke taak van de gemeente behoren. Het statuut regelt eveneens dat bij het verstrekken van garanties -indien mogelijk- zekerheden worden geëist, zoals bijvoorbeeld de vestiging van het hypotheekrecht. Hiermee beoogt de gemeente de gemeentelijke risico's zoveel mogelijk te beperken.

Er is een gemeentelijke procedure ontwikkeld om te bepalen of een vereniging in aanmerking komt voor een gemeentegarantie. Primair geeft de afdeling MO inhoudelijk aan of ondersteuning door de gemeente gewenst is. In overleg met de afdeling FPC wordt beoordeeld of het verstrekken van een gemeentegarantie het juiste instrument is. Vervolgens vindt financiële toetsing plaats. Het College besluit over het verstrekken van een gemeentegarantie. De afdeling FPC toetst gedurende de looptijd van de geldlening jaarlijks of de vereniging nog voldoet aan de gestelde garantievoorwaarden, en of de vereniging in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Op dit moment heeft de gemeente bij 9 sportverenigingen 11 keer een gemeentegarantie verstrekt. In sommige gevallen staat de gemeente garant voor 100% van de aflossing van de geldlening; in andere gevallen voor 50%. In het laatste geval staat de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) voor de overige 50% garant. Vooral aan particuliere sportverenigingen is een garantie verstrekt.

➤ WAAR WILLEN WE NAARTOE?

We scherpen het huidige gemeentegarantiebeleid voor sportaccommodaties op twee punten aan:

- Inhoudelijk stellen we dat een sportvereniging aangesloten dient te zijn bij NOC*NSF om in aanmerking te komen voor een gemeentegarantie;
- Om te toetsen of het gemeentelijk belang is gediend, stellen we dat de leden van de sportvereniging voor minimaal 50% uit de gemeente afkomstig moeten zijn.
- We streven ernaar dat bij het verstrekken van nieuwe gemeentegaranties het gemeentelijk risico beperkt wordt tot 50% van de geldlening en dat de sportvereniging voor de overige 50% een beroep doet op de SWS. In uitzonderingsgevallen (bijvoorbeeld wanneer het gaat om een kleine lening) kan hiervan worden afgeweken.

➤ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Uitvoering van het beleid in nieuwe situaties.

6. Financiën

Bijlage 1 bevat een overzicht van maatregelen die gemoeid zijn met de uitvoering van het sportaccommodatiebeleid, met de eventuele benodigde financiële middelen. Het grootste deel van de maatregelen heeft geen financiële consequenties.

Een aantal maatregelen leidt mogelijk tot extra inkomsten of lagere kosten, zonder dat deze op dit moment exact in kaart te brengen zijn. Dit zijn de volgende:

- Optimaliseren van het gebruik van de velden indien sprake is van overcapaciteit;
- Onderbrengen van tafeltennis- en dartsvereniging in een gemeentelijke multifunctionele sportaccommodatie;
- Onderzoek naar de wijze waarop het beheer van sportaccommodaties efficiënter en effectiever georganiseerd kan worden;
- Verlaging van de onderhoudsnormen voor de buitenruimte;
- Medegebruik van kunstgrasvelden door derden;
- Buitensportverenigingen betalen 20% van de werkelijke exploitatielasten (deze maatregel is wel in kaart te brengen. Wachten tot Henk cijfers heeft).

De financiële consequenties van deze maatregelen zijn daarom als PM-post meegenomen

Een aantal andere maatregelen heeft mogelijk extra kosten tot gevolg:

- Hanteren van de adviesnormen van de VSG bij de realisatie van gymzaal Alandsbeek.
- Bij structureel capaciteitstekort aan velden is mogelijk binnen 10 jaar een nieuw kunstgrasveld nodig bij de hockey of voetbal;
- Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheid tot realisatie sport-bso op het Burgemeester Buiningsportpark, is een éénmalige investering nodig om een gebouw aan te passen;
- Instellen van Investeringssubsidie kleedkamers. Om inzicht te krijgen in de kosten die hiermee gemoeid zijn, stellen we op basis van de voorgenomen 1/3 maatregel een meerjarig renovatieplan op met hierin een overzicht van de vervangingsinvesteringen en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten van de betreffende kleedkamers voor de komende 10 jaar.

Binnen de huidige meerjarenbegroting hebben we geen rekening gehouden met mogelijke extra kosten die kunnen voortvloeien uit deze accommodatienota. Mochten er nadere uitvoeringsvoorstellen worden gedaan, dan zullen de daarvoor benodigde financiële middelen via de jaarlijkse integrale afweging rondom nieuw beleid worden meegenomen.

Sportinfrastructuur

Onderwerp	Wat willen wij bereiken	Acties	Wanneer	Wie voert uit	Financiële consequenties
Sportinfrastructuur	We willen een voorzieningenniveau dat kwantitatief past bij de vraag, voldoende gevarieerd, optimaal en multifunctioneel gebruikt kan worden en voldoet aan de sporttechnische normen	Hanteren van de planningsnormen van de landelijke bonden om de capaciteit aan velden in de buitensport te bepalen. Overcapaciteit wordt niet gefaciliteerd.	2010 t/m 2020	Gemeente	P.M. (afhankelijk van groei sportverenigingen. Eventuele kosten worden meegenomen bij nieuw beleid)
		Daar waar sprake is van overcapaciteit bij velden die eigendom zijn van de gemeente, gaan we afspraken maken met de verenigingen om het gebruik van de velden te optimaliseren	2010 t/m 2020	Gemeente, sportverenigingen	Extra inkomsten (PM-post)
		Daar waar commerciële aanbieders een gelijk aanbod doen aan die van sportverenigingen (zoals bij tennis), is de gemeentelijke rol terughoudend om oneerlijke concurrentie te voorkomen.	2010 t/m 2020	Gemeente	Geen
		Aandacht voor bewegen en sporten door senioren in het speelruimtebeleidsplan bij de keuze voor de inrichting van de openbare sport- en speelgelegenheden	2010 (opstellen speelruimtebeleidplan)	Gemeente	Budgettair neutraal (passend in het huidige budget)
		We faciliteren de tafeltennis- en dartsvereniging op termijn niet meer met een monofunctionele ruimte. Deze sporten kunnen immers ook plaatsvinden in een multifunctionele sportaccommodatie	Na afloop van recht van opstal huidige accommodatie	Gemeente, tafeltennis- en dartsvereniging	Eventueel extra inkomsten bij gebruik gemeentelijke binnensportaccommodatie (PM-post)
	Hanteren van de adviesnormen van de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) bij de realisatie van nieuwe gymzalen (14 x 22 m) in plaats van de onderwijshuisvestingsnorm (12 x 21 m)	Afspraken maken met de WSL om bij de realisatie van de gymzalen bij Alandsbeek uit te gaan van de adviesnorm van de VSG	2010 (vaststelling PvE Alandsbeek)	Gemeente, WSL	€ 78.000,-- incl btw (56 m2 x € 1400,--) (wordt meegenomen met nieuw beleid)

Beheers- en beleidsinstrumenten

Onderwerp	Wat willen we bereiken	Acties	Wanneer	Wie voert uit	Financiële consequenties
Contracten en overeenkomsten	Handhaven van huidige situatie ten aanzien van eigendom	-	-	-	-
	Efficiënt en effectief beheer van de binnensport- en buitensportaccommodaties	Onderzoek naar de wijze waarop het beheer efficiënter en effectiever kan	2011	Gemeente (RB)	PM (onderzoek hoe sportaccommodaties efficiënter beheerd kunnen worden is onderdeel van gemeentebreed onderzoek naar efficiënter beheer van gemeentelijke accommodaties)
	Eënduidigheid in de contracten en overeenkomsten die we afsluiten met derden	Opstellen van (standaard)huurovereenkomsten op voor de verhuur van de velden met Roda, Red Caps, KC Antilopen en handbalvereniging Leusden	2010	Gemeente	Geen
		Opstellen van dienstverlenings-overeenkomst met Welzijn Leusden	2010	Gemeente en welzijn Leusden	Geen
		Afstemmen van de richtlijnen toewijzingsbeleid, het reglement verhuur en de huurovereenkomsten met de binnensportverenigingen	2010	Gemeente Leusden, Welzijn Leusden	Geen
		Hanteren bij nieuw te realiseren rechten van opstal een standaard recht van opstal. Het recent opgestelde recht van opstal met de KC Antilopen en LHV Leusden inzake het clubhuis wordt de standaard.	2010 (Red Caps)	Gemeente	Geen
Kwaliteit	Hanteren van kwaliteitseisen om de kwaliteit van de sportaccommodaties zoveel mogelijk objectief te kunnen bepalen	Opstellen criteria voor onderhoud en functioneel gebruik. Wanneer de onderhoudsnormen voor de buitenruimte in de toekomst worden gewijzigd, dan wijzigen de kwaliteits-normen voor onderhoud van de sportaccommodaties mee	2010-2020	Gemeente	PM (afhankelijk van wijziging in de onderhoudsnormen voor de buitenruimte).
		Opnemen van kwaliteitscriteria in de dienstverleningsovereenkomst met Welzijn Leusden	2010	Gemeente en Welzijn Leusden	Geen (binnen bestaand budget)
Toegankelijkheid	Alle gemeentelijke sportaccommodaties zijn toegankelijk zijn voor toeschouwers; voldoende binnensportaccommodaties zijn toegankelijk zijn voor sporters in een rolstoel	Bij het onderzoek naar de realisatie van een tweede sporthal in Leusden worden richtlijn NEN 1814 (norm voor toegankelijkheid van gebouwen en buitenruimten) en het handboek voor toegankelijkheid in acht genomen bij opstellen pve	2010	Gemeente (MO)	PM
		Bij realisatie van de sportvoorzieningen in de MFCs wordt rekening wordt gehouden met de toegankelijkheid voor sporters en/of toeschouwers	2010-2014	Gemeente, WSL	Binnen bestaand budget
		Onderzoek naar de toegankelijkheid van de niet-gemeentelijke sportaccommodaties. Op basis van de resultaten, bekijken we of het huidige beleid moeten aanpassen voor niet-gemeentelijke sportaccommodaties.	2012	Welzijn Leusden (meenemen in dienstverlenings-overeenkomst)	Binnen bestaande budgetten (budget toegankelijkheid gebouwen € 5.000,- en budget aanpasbaar bouwen € 30.000,-)
		Afstemming van het accommodatiebeleid en het subsidiebeleid in het kader van het onderwerp toegankelijkheid	2011	Gemeente (MO)	Geen

Onderwerp	Wat willen we bereiken	Acties	Wanneer	Wie voert uit	Financiële consequenties
Toewijzingsbeleid	Handhaven huidige toewijzingsbeleid	Afspraken maken met de WSL	2010	Gemeente, WSL	Geen
		Opdracht aan Welzijn Leusden om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn, na oplevering van sportzaal Antares, om bij handhaving van het huidige toewijzingsbeleid meer tegemoet te komen aan de wens van sportverenigingen die nu op meerdere locaties sporten zoveel mogelijk op één locatie te sporten.	2011	Welzijn Leusden (meenemen in dienstverleningsovereenkomst)	Geen
Multifunctioneel gebruik	Eénduidige criteria bij de aanleg van kunstgras	Ontwikkelen van beleidslijn voor verenigingen om in aanmerking te komen voor kunstgras	2010	Gemeente	PM (kosten worden meegenomen bij nieuw beleid)
	Vergroten van de multifunctionaliteit door de huidige voorzieningen intensiever te laten gebruiken door andere doelgroepen	In de nog op te stellen huurovereenkomsten met de sportverenigingen die over kunstgras beschikken, maken we afspraken over het medegebruik van de velden door derden.	2010	Gemeente en sportverenigingen	PM (extra inkomsten voor gemeente)
		We onderzoeken de mogelijkheid om een sport-bso op het Burgemeester Buiningsportpark in Leusden te realiseren. Daarvoor maken we afspraken met sportvereniging(en) en een kinderopvangorganisatie	2010, 2011	Gemeente, sportverenigingen, kinderopvangorganisatie	PM (afhankelijk van uitkomsten onderzoek).

Financiële instrumenten

Onderwerp	Wat willen we bereiken	Acties	Wanneer	Wie voert uit	Financiële consequenties
Tarieven	Kwalitatief goede sportaccommodaties die toegankelijk zijn tegen een redelijke prijs;	Afspraken met de WSL over de tarieven voor sportverenigingen.	2011 - 2020	Gemeente, WSL	Geen
	Kwalitatief goede sportaccommodaties die toegankelijk zijn tegen een redelijke prijs	Alle buitensportverenigingen betalen 20% van de werkelijke kosten	2011 - 2020	Gemeente, sportverenigingen	PM (extra inkomsten gemeente)
		Onderzoek naar de gevolgen van het wegvallen van de drie gemeentelijke gymzalen voor het dekkingspercentage. Uitgangspunt blijft dat de binnensportverenigingen 60% van de werkelijke kosten betalen;	2011 - 2020	Gemeente, sportverenigingen	PM
Subsidies	Eénduidigheid in het subsidiebeleid	Aan zwemvereniging De Haaien wordt niet langer subsidie verstrekt. Het bedrag wordt beschikbaar gesteld aan de exploitant van het zwembad, waarbij in de prestatie-overeenkomst afspraken worden gemaakt over het gebruik van het zwembad door de zwemvereniging	2011- 2020	Gemeente, SRO, zwemvereniging	Geen (budgettair neutraal)
	Gemeentelijke bijdrage aan sportverenigingen bij realisatie van kleedkamers	Opstellen beleidsregel investeringsregel realisatie kleedkamers. Inzichtelijk maken wat de financiële consequenties zijn voor de komende 10 jaar.	2010	Gemeente	PM (kosten worden meegenomen bij nieuw beleid)
Gemeentegarantie	Aanscherping huidige beleid	Uitvoering van het beleid in nieuwe situaties	2010 - 2020	Gemeente	Geen

Binnen- en Buitensportaccommodaties Leusden

Sportpark De
Schanher

Sportpark De
Wetering

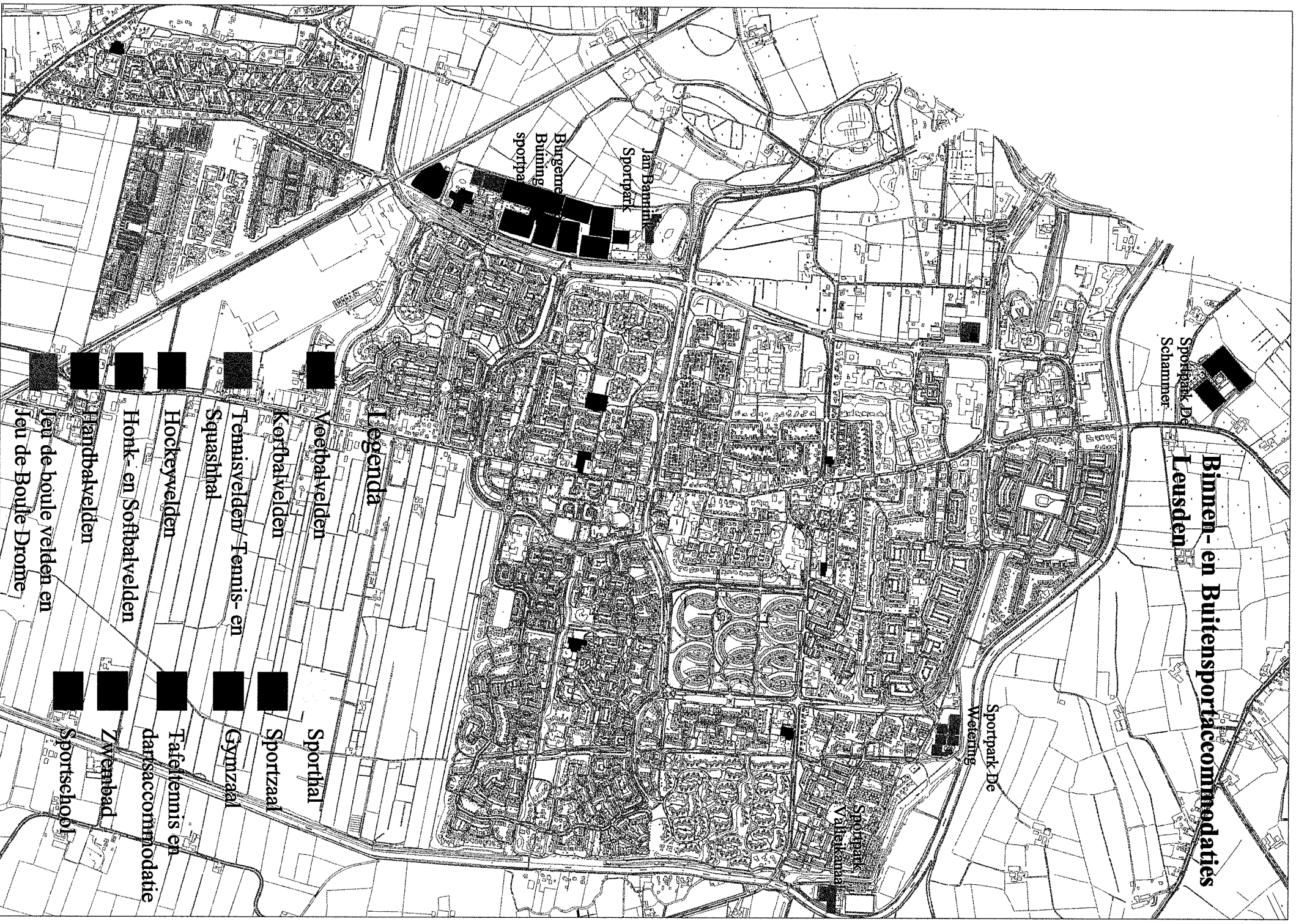
Sportpark
Valkenwaard

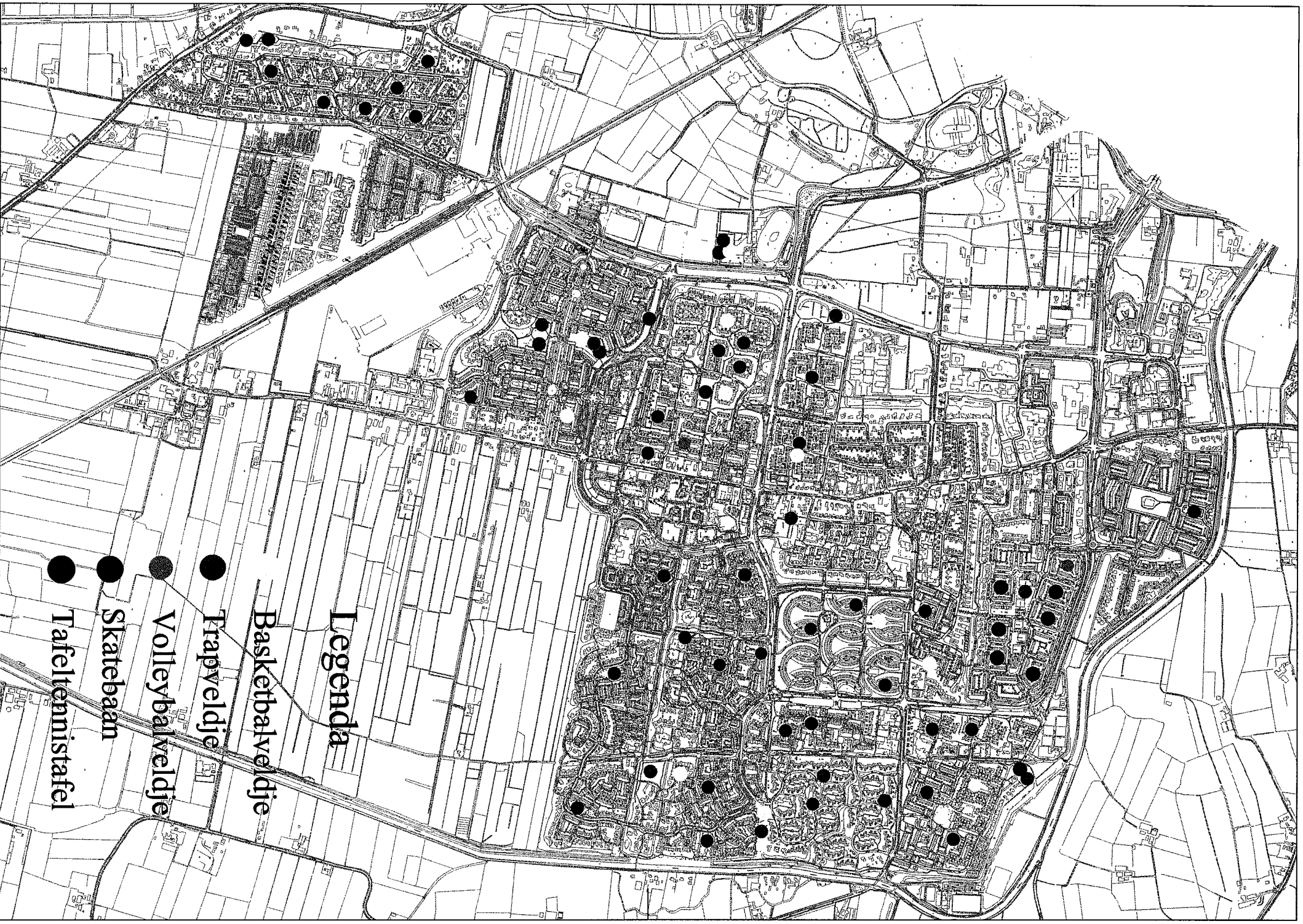
Jan Benm
Sportpark

Burgeme
Buiting
sportpa

Legenda

Voetbalvelden	Sporthal
Korfbalvelden	Sportzaal
Tennisvelden/ Tennis- en Squashhal	Gymzaal
Hockeyvelden	Tafeltennis en dartsaccommodatie
Honk- en Softbalvelden	Zwembad
Handbalvelden	Sportschool
IJen de boule velden en Jeu de Boule Drome	

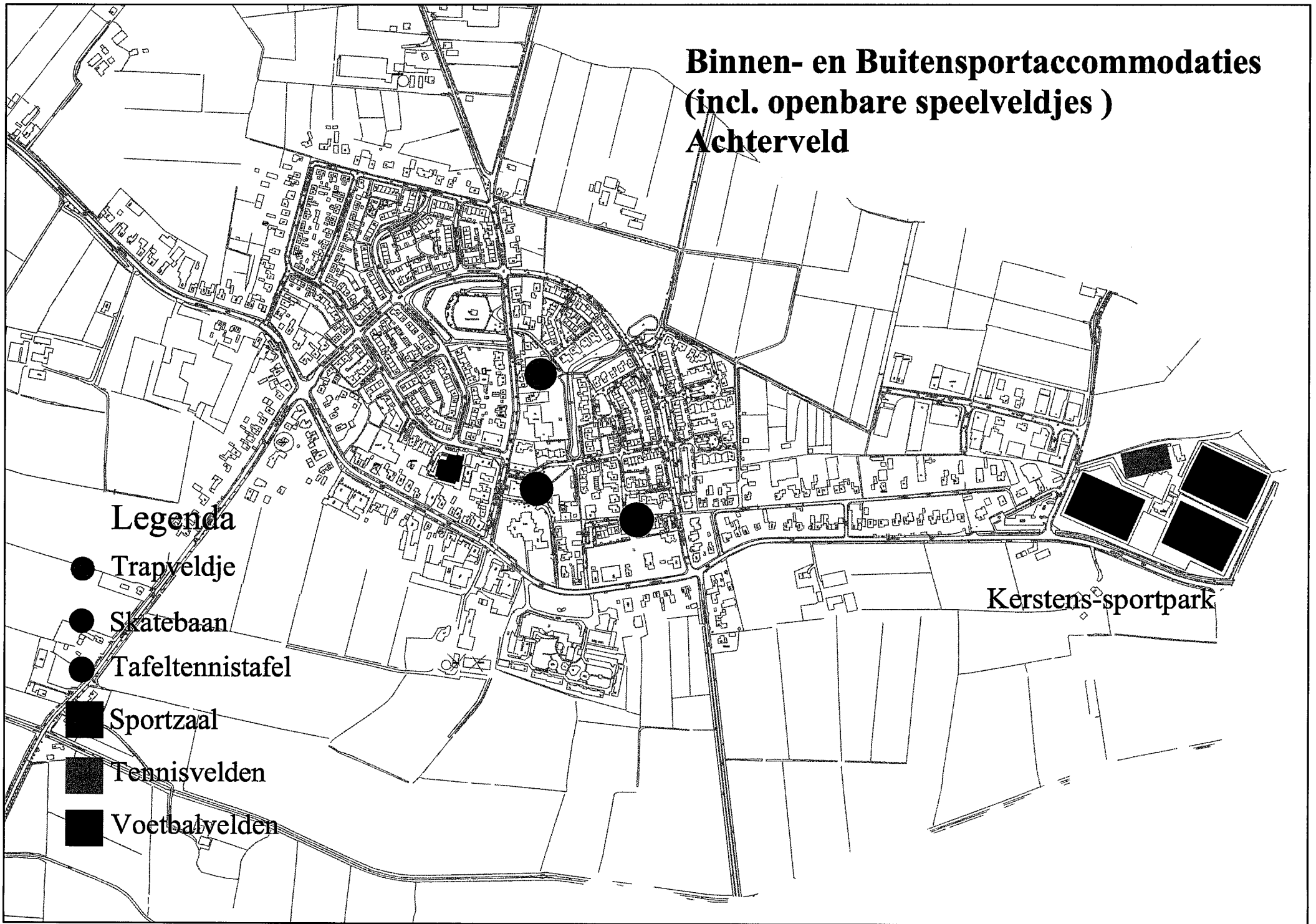

Binnen- en Buitensportaccommodaties (incl. openbare speelveldjes) Achterveld

Legenda

- Trapveldje
- Skatebaan
- Tafeltennistafel
- Sportzaal
- Tennisvelden
- Voetbalvelden

Kerstens-sportpark

Bijlage 5 Inventarisatie buitensportaccommodaties Gemeente Leusden

Sportpark/vereniging	Oppervlakte m²	Begindatum	Einddatum	Recht van opstal	
				Duur (j.)	Registreer (j.)
Burgemeester Buiningpark					
Vaetlabvereniging Roda '06					
Clubgebouw	355	3-6-1971	2-6-1996	25	om niet
Kleedaccommodatie	580	1-1-1985	1-1-2010	25	om niet
Kerfbaanvereniging					
Clubgebouw	335	13-12-1985	13-12-2010	25	om niet
Leusder Handbal Vereniging					
Clubgebouw	150	1-1-1998	31-12-2027	30	om niet
Tafeltennis en badmintonvereniging					
Clubgebouw	290	2-4-1986	2-4-2010	25	om niet
LTV Leekhoven					
Tenniscomplex (een clubgebouw, negen tennisbanen, één oefenbaan, één minibaan en andere (groen) voorzieningen).	8500	1-1-1996	31-12-2025	30	om niet
Jan Banninkpark					
Recreatieve Vereniging Leusden					
Clubgebouw	145	21-10-1985	21-10-2010	25	om niet
Jeu de Boulesvereniging Amicale de Mayengre					
Clubgebouw met banen	2000	10-10-2001	9-10-2031	30	f 840,00
Sportpark Valleikanaal					
Jeu de Boulesclub De Hekhorst					
Clubgebouw/ bouledrôme, jeu de boulesbanen e.a. groenvoorzieningen	2000	14-12-1995	13-12-2025	30	f 840,00
Sportpark De Schammer					
Badkeyvereniging MHC Leusden					
Clubgebouw en daarbij behorende voorzieningen	908	19-9-2008	18-9-2033	25	€ 1.250,00
Sportpark De Wetering					
Tennisvereniging LTV Leusden					
Tenniscomplex (een clubgebouw, acht tennisbanen, één oefenbaan en andere (groen) voorzieningen).	8550	1-1-1996	31-12-2025	30	om niet
Kerstenssportpark					
Vaetlabvereniging SV Achterveld					
Clubgebouw en was- kleedaccommodatie	425	18-9-1995	31-1-2019	23 jr en 3 mnd	om niet
Tennisvereniging LTV De Bannink					
Clubgebouw, vier tennisbanen, e.a. (groen) voorzieningen	4400	1-1-1996	31-12-2025	30	om niet

Doel:

Bestaande of toekomstige capaciteitsproblemen op gemeentelijke sportcomplexen oplossen.

Uitgangspunt:

- De gemeente is eigenaar van de kunstgrasvelden en verantwoordelijk voor de aanleg, het onderhoud en de vervanging van de velden¹⁰.
- De velden voldoen aan de kwaliteitsnormen van de landelijke sportbond, waardoor het veld na realisatie ISA-gecertificeerd is;

Criteria:

- De sportvereniging dient zelf bij de gemeente een verzoek in voor de aanleg van een kunstgrasveld;
- Verenigingen die in aanmerking komen voor kunstgrasvelden zijn de niet-geprivatiseerde sportverenigingen, te weten: de voetbalverenigingen SV Achterveld en Roda, handbalvereniging LHV; korfbalvereniging Antilopen en hockeyvereniging MHC Leusden.
- Om in aanmerking te komen dient sprake te zijn van een structureel capaciteitstekort aan wedstrijd- en trainingscapaciteit. Om de overschrijding van de capaciteit te berekenen worden de normen van de landelijke sportbonden gehanteerd¹¹. Daar waar de VNG andere normen gebruikt, zijn deze normen leidend.
- Het structurele capaciteitstekort (zich uitend in een wachtlijst) dient voor minimaal 50% uit Leusdenaren te bestaan;
- Het kunstgrasveld wordt tenminste 900 uur per jaar (=landelijke norm) ingezet voor verenigingsgebruik;
- In de huurovereenkomst tussen gemeente en vereniging wordt aangegeven dat het veld ook door andere gebruikers (buitenschoolse opvang, onderwijs, welzijn, gezondheidsinstellingen) gebruikt mag worden, op tijden dat de vereniging de velden niet nodig heeft voor training of wedstrijden. Eventuele inkomsten zijn voor de gemeente.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de realisatie van het kunstgrasveld, de verharding eromheen, 2 ballenvangers (standaardgrootte), een leunhek, belijning op het niveau van een wedstrijdveld en een drainage-systeem;
- Om een optimaal gebruik van de kunstgrasvelden mogelijk te maken (ook in de winter en in de avonduren) is verlichting noodzakelijk. De vereniging is verantwoordelijk voor de aanleg en kosten van verlichting (op het niveau van een trainingsverlichtingsinstallatie). De jaarlijkse netwerk-, vastrecht- en energiekosten zijn ook voor rekening van de vereniging. Bovendien is de vereniging na oplevering verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud van de lichtinstallatie.
- De kosten voor overige aanverwante (roerende en onroerende) voorzieningen, zoals tribunes, dug-outs, mini-doeltjes, extra belijning voor pupillen, beregeningsinstallatie etc. zijn ook voor de vereniging.

¹⁰ De enige uitzondering hierop vormt voetbalvereniging SV Achterveld, met wie afspraken zijn gemaakt dat de vereniging zelf het reguliere (dagelijks en jaarlijks) onderhoud uitvoert;

¹¹ De KNVB en de KNHB hanteren als richtlijn dat er sprake moet zijn van een overschrijding van de capaciteit met tenminste 25%.

Kwaliteitscriteria om kwaliteit van gemeentelijke binnen- en buitensport te monitoren

Criterium	Norm binnensport	Norm buitensport (velden)
<i>Onderhoud</i>		
- onderhoudsniveau	basis (volgens IBOR)	werkzaamheden voor het dagelijks en jaarlijks onderhoud zijn beschreven
- onderhoudsplannen	meerjaren	meerjaren
- vervangingsschema voor de inventaris binnensport	aanwezig	n.v.t.
- inspectie inventaris binnensport	jaarlijks door erkend bedrijf	n.v.t.
<i>Hygiëne</i>		
- voldoen aan wetgeving	Wet Hygiëne	n.v.t.
- schoonmaak	schoonmakers beschikken over schoonmaakcertificaat	n.v.t.
<i>Sporttechnische en inrichtingseisen</i>		
- oppervlakte en kwaliteit accommodatie	ISA-normen voor breedtesport (handboek sportaccommodaties) Voldoet: m.u.v. sportzaal de Meent en Achterveld. De Meent is te klein voor een sportzaal; Achterveld is te groot voor een sportzaal.	ISA-normen voor breedtesport (handboek sportaccommodaties) Voldoet: m.u.v. honkbalveld. Voldoet niet aan eisen bond. Bond heeft dispensatie verleend voor wedstrijden tot op bepaald niveau.
<i>Veiligheid</i>		
- voldoen aan wetgeving	Arbo-wetgeving Wet milieubeheer	n.v.t.
- brandveiligheidseisen	gebruiksvergunning afgegeven door brandweer	n.v.t.
- voldoet aan NEN 3140 voor elektrische installatie	ja, inspectie elke 3 jaar	n.v.t.
- uitloopstrook buitensport	n.v.t.	aanwezigheid van uitloopstrook bij de velden, volgens ISA-normen
<i>Toegankelijkheid voor mensen met een beperking</i>		
- toegankelijk voor mensen in een rolstoel	gangen, kleedkamers, douches & toiletten bij sportzalen en sporthal zijn toegankelijk; gymzalen niet	Op buitensportvelden wordt niet gesport door mensen in een rolstoel. Toegangshekken zijn toegankelijk voor mensen in een rolstoel
<i>Klachtenregeling</i>		
- klachtenregeling	zowel gemeente als Welzijn Leusden hebben een klachtenregeling	gemeentelijke klachtenregeling